

Geloven doen we allemaal

Liturgiesuggesties:

Opwekking 13; Opwekking 277; Jeugd in Actie 135

Opwekking 194

Opwekking 370

Johannes 13: 36 – 14: 7

Psalm 114: 1, 2 en 4

Na verkondiging: Gezang 466: 1, 2 en 3

Geloofsbelijdenis zingen

*

Gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, jongens en meisjes,

Vijfmaal per dag spreidt hij zijn gebedsmatje op de vloer.

Het gebruik van voedsel tussen zonsopgang en zonsondergang in de vastenmaand Ramadan is voor hem verboden.

Zijn belijdenis is kort: Er is geen andere God dan Allah, en Mohammed is Zijn profeet.

Onze islamitische medelander.

Dat hij het met zijn godsdienst zo nauw neemt, wordt hem niet altijd in dank afgenomen.

Dat zijn hele leven in het teken staat van de vervulling van de plichten die de goddienst van hem vraag ... snappen velen niet.

Wij begrijpen hém niet en hij begrijpt óns niet.

Maar mogen we dat als een voldongen feit accepteren?

Een paar harde cijfers:

Van alle wereldgodsdiensten groeit de Islam het snelst.

Op de voet gevolgd door het Christendom.

Dat blijkt uit gegevens van de Verenigde Naties.

De Islam heeft de afgelopen vijftig jaar zijn aanhang zien vervijfvoudigen van ongeveer 200 miljoen in 1940 tot ruim een miljard in 1990.

Ongeveer eenzelfde aantal mensen - een kwart van de wereldbevolking - rekt zich tot het Christendom.

Er zijn ongeveer 565 miljoen Rooms-Katholieken en 325 miljoen Protestanten.

Op de derde plaats komt het Hindoeïsme met 500 miljoen aanhangers.

Op de vierde plaats het Boeddhisme met 250 miljoen gelovigen.

Geloven doen we allemaal.

Moslims, hindoes en boeddhisten wonen niet meer ver weg.

Bij Hantum staat een boeddhistische stoepa en in Heerenveen en Leeuwarden een moskee.

Wie, broeders en zusters, jongelui, boeken over godsdiensten leest, ontdekt een wirwar van wegen.

Allerlei opvattingen hoe een mens het heil - en dan bedoel ik: geestelijk welzijn, geestelijk geluk - kan vinden.

Soms lopen die wegen een heel eind parallel.

Soms staan ze dwars op elkaar.

Nu eens zijn het brede wegen: de wereldgodsdiensten.

Dan weer smalle straatjes: moderne religieuze bewegingen.

Vaak zijn er dwarsverbindingen: New Age, bijvoorbeeld.

Nu zijn er mensen die zeggen: 'Al die wegen leiden naar hetzelfde doel.'

'Al die godsdiensten komen eigenlijk op hetzelfde neer.'

'Op het eerste gezicht lijken ze nogal verschillend.'

'Maar in feite zijn het allemaal goede manieren om één en dezelfde God te vinden en te dienen.'

? Wat vind jij, wat vind u eigenlijk van die opvatting?

? Spreken christenen, moslims en hindoes over dezelfde God?

Zeker, geloven doen we allemaal.

Maar we geloven niet allemaal hetzelfde.

Wij geloven in Jezus Christus.

Je mag ook zeggen: 'Ik geloof in Jezus Christus.'

Dan wordt het heel persoonlijk

Maar wat bedoel je daar eigenlijk mee?

*

In deze laatste themadienst van het seizoen willen we samen nadenken over de verschillende godsdiensten die er zijn.

We spitsen dat vanmiddag toe op christenen en moslims.

Hebben ze wat gemeen?

Waarin verschillen ze?

Ik neem met u en jou een diepe duik in het Oude Testament.

Ik neem u en jou mee naar de tenten van Abraham.

Abraham, vader van alle gelovigen.

Ibrahim, zo wordt hij genoemd in de Koran, het heilige boek van de moslims.

Abraham, de vader van alle gelovigen.

Abraham hoort de stem van God, die tot hem zegt:

"Ga uit uw land ... naar het land dat Ik u wijzen zal; Ik zal u tot een groot volk maken ... en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden." (Genesis 12:1-3)

Abraham geeft aan Gods roepstem gehoor, hij ge-hoor-zaamt en hij gaat!

Daarmee breekt hij met vele banden die hem binden: familie, cultuur en geboortegrond.

Uit Ur der Chaldeeën in Mesoptamië - het huidige Irak - gaat Abraham op weg naar het land van de belofte.

God zal het hem wel wijzen.

Dat is voor Abraham voldoende.

Hij gaat in het geloof.

En na vele omzwervingen - Abraham is zelfs in Egypte ge-weest - slaat hij zijn tenten op en gaat wonen bij de terebinten van Mamre, bij Hebron, in het zuiden van wat we nu het land Israël noemen.

Daar bouwt Abraham een altaar voor God.

Abraham is getrouwd met Sara.

Ze hebben geen kinderen.

Geen kinderen betekent voor een gelovige Israëliet een schande.

Geen kinderen, dan ook geen erfgenaam, niemand die de 'naam' voortzet.

Hoe moet het nu met de belofte van God dat het land Kanaän het eigendom zal zijn van Abrahams nakomelingen?

De geboorte van de zoon der belofte blijft uit.

En al vernieuwt God telkens weer die belofte, ... in overleg met Abraham besluit Sara tenslotte zélf maar voor de vervulling van Gods belofte te zorgen.

Sara's plan zit - naar oosterse begrippen - goed in elkaar.

Wanneer haar speciale slavine Hagar, de Egyptische, een zoon van Abraham krijgt, zal die jongen doorgaan voor de zoon van Sara.

Zo wordt Ismaël geboren, de stamvader van de Arabieren.

Maar hij is niet de van God beloofde zoon.
Die beloofde zoon is Isaäk: kind van de lach.
Het is een wonderlijke geboorte: Sara, een vrouw die geen kind kan krijgen, wordt toch moeder.
God heeft zijn woord gehouden.
De 'naam' van Abraham zal nu voortleven in zijn zoon.
Uit Isaäk, de zoon der belofte, zal God een volk geboren laten worden tot zegen van al volkeren der aarde.

Abraham, Ismaël en Isaäk.
Abraham, de vader van alle gelovigen.
Door Ismaël ... de stamvader van de Arabieren, de Islamieten.
Door Isaäk ... de stamvader van de Joden.
Ze waren broers van elkaar.
Kinderen van één vader.
Ismaël wordt de woestijn in gestuurd en verdwijnt voorlopig uit de Bijbel.
Hij komt - zonder met name genoemd te worden - terug in Galaten 4.
Daar schrijft de apostel Paulus: "Zend de slavin (Hagar) weg met haar zoon (Ismaël), want de zoon van de slavin zal in geen geval erven met de zoon der vrije (Sara)."

Met Isaäk en met zijn nageslacht gaat God door.
Uit Isaäk zal later de Messias geboren worden.
Jezus van Nazareth.
Zie je hoe nauw verwant wij christenen zijn met joden en met moslims?

*

We snellen even door de tijd.
In 610 na de geboorte van Jezus Christus begon in Mekka - ergens in wat nu Saoedi-Arabië heet - Mohammed te geloven dat hij van God boodschappen ontving.
Mohammed geloofde echt dat deze openbaringen niet zijn eigen woorden waren, maar Gods woorden die een engel aan hem doorgaf.
Die boodschappen of openbaringen werden later bijeen gebracht in de Koran, het heilige boek van de Islamiet of de Mohammedaan.
Het getal van Mohammeds volgelingen nam toe.
Maar zijn boodschappen werden niet door iedereen met enthousiasme ontvangen.
Er groeide een krachtig verzet bij de kooplieden van Mekka, omdat er nogal wat kritiek werd uitgeoefend op hun levenswijze.

Je moet weten dat in de Arabische wereld van die tijd vele goden werden vereerd.
Er was wel een oppergod, een hoogste god ... die werd aanbeden met de naam: Allah.
Die oppergod Allah wordt voor Mohammed de God van de Bijbel en de Koran.
Dat geloof in die één god, tegenover een veel-godendom ... dat botste.
En Mohammed en zijn volgelingen - 70 mannen en hun gezinnen - vluchtten weg uit Mekka en kwamen terecht in Medina.
Dat was in 622 na de geboorte van Christus.

Waarom ik dat zo met nadruk zeg ... ná de geboorte van Christus?
Dat is om aan te geven dat pas vele eeuwen ná Jezus Christus het Islamitische geloof is ontstaan.
Dat verklaart ook dat Mohammed bekend was met het Jodendom en het Christendom.
Dat Mohammed de Bijbel - en dan met name het Oude Testament - heeft kunnen kennen.

In de Koran, het boek van de openbaringen aan Mohammed, komen we dan ook heel wat bijbelse figuren tegen:

Adam, Nuh (Noach), Ibrahim (Abraham), Musa (Mozes), Harun (Aäron), Dawud (David) en zelfs Isa (Jezus).

We lijken als Christenen en Joden heel wat gemeenschappelijk te hebben met de volgelingen van Mohammed.

De vraag alleen is: Geloven ze ook in dezelfde God als wij?

En zou hun geloof niet een eigen weg naar het heil, naar de zaligheid, kunnen zijn?

*

Prof. Verkuyl, die in zijn leven vele contacten met moslims heeft gehad - hij werkte van 1939-1963 voor de zending in Indonesië ...

Prof. Verkuyl die grote waardering had voor hun 'ijver voor de wet', wijst de gedachte van de Islam als heilsweg van de hand.

Hij is trouwens niet de enige.

Dr. Hendrik Kraemer, de grote Islamkenner, schrijft:

'De Islam is een godsdienst doortrokken van een wat verbogen/verborgen zelfverlossing, zelfrechtvaardiging, zelf-heiliging, die uiteindelijk op losse schroeven staat.'

Je hoort het woordje 'zelf-' telkens terugkeren.

Je moet jezelf verlossen ...

Je moet jezelf in de rechte verhouding met Allah brengen ...

Je moet zelf ervoor zorgen dat je heilig en wetgetrouw leeft.

Je moet er zelf voor zorgen dat de weegschaal in je leven naar de goede kant doorslaat:

Met aan de ene kant je goede werken, met aan de andere kant je zonden.

De Bijbel - en dan met name het Nieuwe Testament - leert ons wel heel iets anders.

En dat is dan tegelijk het unieke dat het Christendom tegenover andere wereldgodsdiensten typeert.

Het Christendom is geen doe-het-zelf godsdienst.

Het Christendom kent geen doe-het-zelf geloof.

Het Christendom gaat ervan uit dat je een levende relatie met Jezus Christus in je leven kent.

Om zijn persoon en om zijn werk moet het gaan in je leven.

*

Laten we eens kijken welke plaats Jezus Christus inneemt in de Koran.

Het is een vrij grote plaats, dat wel.

Mohammed zelf heeft veel over Hem gesproken.

Hij kende - voorzover wij weten - het Nieuwe Testament niet.

Maar hij had er wel van anderen - waarschijnlijk handel drijvende christenen - over gehoord.

Hij vond Jezus ook heel bijzonder.

We lezen in de Koran dat Jezus uit een maagd geboren was en dat Hij in de wieg al wonderen deed.

Maar de vele wonderen die Hij in zijn leven deed, deed Hij niet als de Zoon van God.

Hij deed die wonderen 'met verlof / met toestemming en instemming van Allah.'

Jezus was immers slechts - als mens - een profeet van Allah.

De vijfde in de rij van zes: Adam, Noach, Abraham, Mozes, Jezus en Mohammed.

Net als alle profeten heeft Jezus eerst succes, maar later loopt het op felle tegenstand uit.

De Joden proberen Hem te doden en zeggen ook dat ze het gedaan hebben.

Maar volgens de Koran is dat niet waar.

'Niet hebben zij hem gedood en niet hebben ze hem gekruisigd, doch voor hem werd een schijnbeeld van hem gemaakt.'

In werkelijkheid echter nam Allah Jezus - zonder dat ze Hem konden doden - tot zich in de hemel.

Jezus wordt in de Koran slechts gezien als een mens.
Ontkend wordt dan ook dat Jezus in een volstrekt unieke zin ... de Zoon van God is.
De moslim verwerpt dan ook de leer van - wat wij noemen - de Drieëenheid.

Jezus - Isa - mag niet gezien worden als God.
Dan zou Hij een tweede God naast de éne God zijn.
Ze kennen slechts Allah, de barmhartige en rechtvaardige god.

Volgens de Koran is er ook helemaal geen offer van verzoening nodig om de relatie tussen Allah en mens te herstellen.
Als Allah je zonden zou willen vergeven dan zal hij dat heel willekeurig doen.
Hij kán je vergeven, hij kan het net zo goed níet doen.
En de schuld die je bij hem zou hebben heeft niets te maken met erfzonde of eeuwige schuld
...
De schuld die je bij Allah hebt is slechts de optelsom van al je verkeerde daden.

De God van de Bijbel, broeders en zusters, jongelui, wil niets liever dan dat je moslim-
buurman of -buurvrouw verlost wordt van dit krampachtige denken.
Verlost, van een godsbeeld, waarin Hij wordt voorgesteld als strenge Rechter op de dag van
het oordeel.
Verlost, van de gedachte van dat Hij een God is van willekeur, die je wel of die je niet
vergeven wil.

De Bijbel leert ons dat God - wij noemen Hem - HERE, JAHWE - een God is waar je op aan
kunt.
Een God die zijn beloften houdt, die zijn beloften waarmaakt.
Een God, die zelfs zijn eigen Zoon aan mensen heeft gegeven.
Dáár gaat het ten diepste om: In Jezus is God zèlf naar ons toe gekomen.
In Jezus zijn God en mens verenigd.
Waarachtig God en waarachtig mens.
Echt God en echt mens.

*

Geloven doen we allemaal.
Wat geloven wij?
Langs welke weg proberen wij in het leven ná dit leven te komen?
We hebben als schriftlezing in deze dienst samen gelezen uit Johan-nes 13:36 - 14:7.
In dit bijbelgedeelte noemt Jezus Zichzelf: "De Weg, de Waarheid en het Leven"
Hij doet dat in verband met zijn heengaan naar de Vader.
De hoofdstukken 14,15 en 16 noemen we wel de afscheidswaarden van Jezus.
Woorden die heel indrukwekkend samenkomen in het 'hogepriesterlijk gebed' in Johannes
17.

"Ik ben de Weg."
Waarheen?
Waarheen leidt de weg ... Jezus?
Hij is, zegt Johannes, de Weg naar de Vader.
Hij is de weg naar het vaderhuis met de vele woningen.
Wat hier met 'huis' wordt bedoeld, wordt in de Bijbel ook wel aangeduid als 'stad'.
En bij die stad denken we dan aan de nieuwe hemel en de nieuwe aarde die eens zal
komen.

Waar God, in als zijn heerlijkheid, Koning zal zijn.
Waar God zal wonen - voor eeuwig en altijd - bij mensen.
Waar geen dood meer zal zijn, noch rouw, noch geklaag en moeite.
Naar dát Koninkrijk van God leidt de weg Jezus.
Jezus ís die Weg!

Eigenlijk een prachtig beeld dat Jezus gebruikt, dat beeld van de weg.
Je kunt je er heel concreet wat bij voorstellen.
Misschien denk je daar ook wel eens over na.
Waar het toch heen moet met deze wereld.
Een wereld waarin zo verschrikkelijk veel gebeurt en waarin zo verschrikkelijk veel kapot gaat.
Misschien denk je ook wel zoals zoveel mensen denken:
Het loopt op níets uit.
Je gaat nergens heen!

De Bijbel zegt: Dat is niet waar!
Je leven heeft een doel.
Je leven heeft een eindpunt.
Juist in dat beeld van de weg wordt ons verteld:
Het leven is niet een kringloop, waarin je telkens weer op hetzelfde punt uitkomt om tenslotte nergens uit te komen.
Je draait niet voortdurend in hetzelfde kringetje rond.
Er is een Weg, een weg die voor jou begint bij het kruis van Golgotha.
Een Weg die ergens naar toe leidt.
Waar naar toe?
Naar een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Door de zonde was die weg geblokkeerd.
Maar nu zegt Jezus: Ik ben die Weg.
Door mijn lijden en mijn opstanding heen wil Ik je tot de Vader en zijn Koninkrijk brengen.
Ga je met Mij mee.
Ik wijs je niet alleen die weg.
Ik bèn die Weg!

Jezus, broeders en zusters, jongelui, is dus méér dan een wegwijzer, die aan de kant van je levensweg blijft staan.
Jezus is ook méér dan een adviseur van de ANWB, die achter zijn desk blijft staan en tegen je zegt: Langs deze weg zou ik u adviseren te gaan.

Jezus zegt ons: Ik bèn de weg.
De reis naar Gods Koninkrijk mogen wij maken op kosten van wat Hij voor óns heeft gedaan.
Hij heeft voor die reis betaald.
Niet met geld.
Maar met zijn eigen leven.

Ik ben dé Weg.
De enige Weg.
De enige Weg die naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde leidt.
Dat klinkt in de oren van velen vandaag heel erg absoluut.
Maar zo is het ook.
Want dít woord van Jezus sluit andere wegen uit.
Het staat er in de Bijbel eenvoudig zo: Dé Weg.
De énige Weg.

Er klinkt daarom ook een appèl in dit woord van Jezus.

Een oproep. Een uitnodiging.

'Ga je mee, samen met Mij op weg, met al die anderen die in Mij geloven, naar het huis van mijn Vader?'

'Ik breng je er.

Langs effen gebaande wegen en dwars door diepe dalen en donkere ravijnen heen.

*

Geloven doen we allemaal.

Maar wie zijn leven toevertrouwt aan Jezus Christus weet zeker dat hij op de goede weg zit.

Dat kun je bij de andere wereldgodsdiensten niet zeggen.

Daar kun je slecht hopen dat je op de goede weg zit.

Bij Jezus weet je het zeker.

Waarom?

Omdat Hij dwars door de dood heen ... die weg heeft gebaand.

Dé levensweg. Dé heilsweg.

*

O ja, hoe ga je nu om met je moslim naaste?

Patrick Shookdeo, een tot het christendom bekeerde moslim geeft je dit advies:

'Zie hem als je naaste; niet als een moslim.

Groet hem als je hem tegenkomt.

Nodig hem een avond bij je thuis uit.

Het persoonlijke contact is het allerbelangrijkste.

Het is zelfs zo dat 95 procent van de moslims tot Christus zijn gekomen, omdat ze een christelijke vriend hadden.

In het persoonlijke contact kun je de moslim je liefde voor hem tonen.

We moeten begrip hebben voor zijn cultuur.

En wat betreft zijn behuizing, zijn werk en school interesse tonen.

God heeft ook hem lief.

En Jezus is ook voor hem aan het kruis gestorven.'

*

Geloven doen we allemaal.

Ik ben er van overtuigd, broeders en zusters, jongelui, dat onze houding tegenover onze anders gelovende medelander een toetssteen is voor wat we met Jezus Christus Zelf doen.

De beste raad die ik u en jou daarom kan geven is: Neem de Bijbel serieus, en breng je geloof in de praktijk.

Het christendom - las ik ergens - is geen religie.

Het is een groep mensen die Jezus Christus en elkaar liefhebben en voor elkaar zorgen.

Als een moslim zich bekeert wil hij geen religie aannemen, maar een familie vinden.

Misschien is dat ten diepste wel wat God van ons vraagt:

Een levende relatie onderhouden met Hem, die tot uiting komt in onze liefdevolle omgang met elkaar

Jezus zou zoiets zeggen als:

'Ik heb jou lief; heb dan je naaste net zo lief ... als jezelf.'

Amen.

Ds. Jan K.C. Kronenberg, Leeuwarden 21 mei 1995

! Graag een mailtje wanneer deze preek in een gemeente wordt gelezen. !